

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/88/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417204806
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Miškovčík
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8417204806.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok v konaní pred sudcom JUDr. Dušanom Miškovčíkom v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti I. M., T.. XX.XX.XXXX a I. M., T.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, deti rodičov: I. Y. M., T.. XX.XX.XXXX, H. G. XXX/XX, G. H., zastúpená advokátom JUDr. Viktorom Novýsedlákom, so sídlom L. Svobodu 2674/1, Poprad a otca N. M.Y., T.. XX.XX.XXXX, H. B. Y. D., U..Č.. C. XX, XXXX Y., M., na návrh matky o zvýšenie výživného pre maloleté deti, t a k t o

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Kežmarok číslo konania 6P/104/2015 - 43 zo dňa 06.03.2017 v časti výživného na maloleté deti tak, že otec N. M.Y., T.. XX.XX.XXXX je povinný počnúc dňom 01.03.2020 prispievať na výživu maloletej I. M., T.. XX.XX.XXXX sumou 200 EUR mesačne, počnúc dňom 01.09.2019 prispievať na výživu maloletej I. M., T.. XX.XX.XXXX sumou 160 EUR mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky Y. M., T.. XX.XX.XXXX.

II. Otec N.T. M., T.. XX.XX.XXXX je povinný uhradiť zameškané výživné na maloletú I. M., T.. XX.XX.XXXX za obdobie od 01.03.2020 do 25.03.2021 v sume 1 875 EUR a zameškané výživné na maloletú I. M., T.. XX.XX.XXXX za obdobie od 01.09.2019 do 25.03.2021 v sume 1 825 EUR v lehote do 31.12.2021.

III. V prevyšujúcej časti súd návrh matky zamietá.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 06.06.2017 sa matka maloletých detí domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zmenil rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 6P/104/2015-4 z 06.03.2017 a to tak, aby zvýšil výživné pre maloletú I. zo sumy 75 Eur na sumu 300 Eur a na maloletú I. zo sumy 75 Eur na sumu 250 Eur mesačne od 01.06.2017.

2. Matka podaný návrh odôvodnila tvrdeniami, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, č.k. 6P/104/2015 - , zo dňa 06.03.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.03.2017 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a maloleté deti boli na čas po rozvoze zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec maloletých detí bol zaviazaný plnením výživného v sume 75 Eur mesačne na každé dieťa. Vyživovaciu povinnosť si otec plní pravidelne. S maloletými sa otec kontaktuje nepravidelne. V čase rozvodu matka súhlasila s výškou výživného v sume 75 Eur z dôvodu, aby manželstvo bolo rozvedené, hoci poznala výšku príjmu otca. Príjem otca je postačujúci na to, aby mohol prispievať na maloleté deti vyššou sumou ako bolo rozhodnuté. Maloletá I.U. navštevuje 6. ročník Základnej školy v Spišskej Belej. Okrem toho navštevuje Základnú umeleckú školu v Spišskej Belej, výtvarný odbor,

6. ročník, s čím sú spojené zvýšené náklady. Matka za polrok uhrádza ZRPŠ 10 Eur a školné 25 Eur. Pravidelne navštevuje odborné ambulancie - gastroenterologickú, detskú gynekologickú a očnú ambulanciu. Nosí okuliare. Maloletá I. navštevuje 2. ročník Základnej školy v Spišskej Belej. Rovnako navštevuje Základnú umeleckú školu v Kežmarku, tanečný odbor. Matka maloletej ročne uhrádza ZRPŠ v sume 10 Eur, 23 Eur školné za polrok a cestovné 10 Eur týždenne. Maloletá I. je zdravá, prekonáva iba bežné detské ochorenia. Matka spolu s maloleťmi deťmi býva u rodičov v rodinnom dome, kde spolu s maloleťmi deťmi majú svoj priestor na spanie, prípravu do školy i hranie. Matka na domácnosť rodičom prispieva 100 Eur mesačne. Toho času je matka na rodičovskom príspevku s maloletou Katarínou, ktorá pochádza z mimomanželského vzťahu. Príjmom matky je rodičovský príspevok a prídavky na deti vo výške 280 Eur mesačne. Matka má 3 vyživovacie povinnosti. Otec má dve vyživovacie povinnosti.

3. Uznesením č. k. 5P/88/2017-17 z 21.05.2018 súd ustanovil maloleťmi deťom na zastupovanie v konaní procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie.

5. Podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

6. Podľa § 31 CMP súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

7. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 25.03.2021, na ktoré sa dostavil kolízny opatrovník dieťaťa a matka. Otec maloleťmi sa na pojednávanie nedostavil, hoci bol naň riadne a včas predvolaný, svoju neúčast' na pojednávaní riadne neospravedlnil. Každé konanie súdu týkajúce sa maloleťmi musí byť predovšetkým v záujme maloleteho dieťaťa. V záujme maloleteho dieťaťa nepochybne bolo, aby súd rozhodol vo veci zvýšenia výživného čo najrýchlejšie. Súd preto konal a rozhodol v neprítomnosti otca maloleťmi detí.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

9. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 6P/104/2015-43 zo dňa 06.03.2017 súd rozhodol, že manželstvo rodičov maloleťmi detí rozvádza, na čas po rozvode maloleťmi I. a maloleťmi I. zveruje do osobnej starostlivosti matky, otca maloleťmi zaviazal prispievať na výživu sumou 75 Eur mesačne na každé dieťa. Súd zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Právny zástupca matky sa na pojednávaní vyjadril k otázke, prečo matka návrh na zvýšenie výživného podávala dňa 06.06.2017. Tu poukázal na to, že v pôvodnom rozsudku Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 6P/104/2015, ktorý matka žiada zmeniť a ktorý je z marca 2017, je výška výživného stanovená na 75 Eur na jedno dieťa. Takáto výška výživného je zhodná s výškou výživného v zmysle rozsudku Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 6P/38/2014 zo dňa 20.6.2014, čiže v podstate od tohto dátumu už takmer 7 rokov nedošlo k zmene výšky výživného, napriek tomu, že sa podstatným spôsobom menili nároky a potreby oboch maloleťmi detí. Dcéra I. M.Á. vyžaduje zvýšené výdavky s titulu nosenia zubného strojčeka a návštev očného lekára. I. má okrem týchto nákladov, náklady súvisiace so školou, ako je nákup školských pomôcok a cestovné z Kežmarku do Spišskej Belej. Ďalej má ešte náklady súvisiace s návštevami psychiatrickej ambulancie v priemere 15 Eur mesačne. Psychiatra navštevuje aj dcéra I. M., kde náklady sú v priemere 9 Eur mesačne. Príjem matky je priemer 900 Eur mesačne. Matka je zamestnaná ako predavačka v TESCO. Okrem týchto maloleťmi detí má matka vyživovaciu povinnosť k dcére Y. M., T. XX.XX.XXXX.

11. Na pojednávaní matka zotrvala na podanom návrhu v celom rozsahu. Žiadala, aby súd zvýšil výživné na 250 Eur na každé dieťa. Náklady na výživu u mal. I. tvoria náklady v súvislosti s návštevou strednej školy, navštevuje Strednú školu umeleckého priemyslu v Kežmarku, kde platí ZRPŠ v sume 40 Eur, za knihy z angličtiny platila 35 Eur, za ISIC sumu 30 Eur, plus pomôcky do školy cca 20 Eur. Čo sa týka jej zdravotného stavu, tak nosí zubný strojček, kde za rok a pol matka uhradila sumu cca 1000 Eur. Maloletá má ešte ísť na zubnú operáciu, aby jej vybrali osmičky. To stojí 300 Eur a na to matka nemá. S I. ďalej navštevuje psychiatrickú ambulanciu v Spišskej Novej Vsi, kde na lieky mesačne dá cca 10 Eur. Ďalej navštevuje psychologickú ambulanciu u pani U.Š. v Poprade, a navštevuje aj očnú ambulanciu, kde teraz jej matka bude musieť dať spraviť nové okuliare, čo bude stáť cca 100 Eur. Maloletá I. navštevuje

6. ročník ZŠ v Spišskej Belej. Čo sa týka školských nákladov, tam matka hradila za angličtinu 20 Eur. Taktiež s ňou navštevuje psychiatrickú ambulanciu, kde na lieky dáva cca 3 Eurá mesačne a navštevuje aj psychologickú ambulanciu u p. doktorky H.. Maloletým matka dáva ešte vreckové cca 5 Eur na týždeň alebo menej, podľa toho ako má. Čo sa týka ďalších nákladov, tak na jeseň matka musela zakúpiť I. topánky v hodnote 80 Eur (dva páry) a I. jeden pár topánok v hodnote 40 eur. Svoje bežné výdavky na stravu, cestovné a hygienické potreby matka vyčíslila na 150 Eur na obe maloleté deti. Matka má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére Y.Í., ktorá má 4 roky. Matka je zamestnaná v TESCO v Spišskej Belej a jej čistý mesačný príjem je v sume 900 Eur. Ďalej matka poberá prídavky na tri maloleté deti a poberám aj daňový bonus v sume cca 76 Eur. Iný príjem matka nemá. Vlastní rodinný dom po rodičoch v G. H. na ulici G. XX. Bratovi z tohto domu vyplácala podiel 25 000 Eur tento rok. V rámci dedičstva matka rovnako nadobudla aj pozemky v katastrálnom území v Spišskej Belej. Z huteľných vecí vlastní osobné motorové vozidlo značky škoda octavia, 20 ročné. V dome v Spišskej Belej býva matka spolu s maloletými deťmi a so svojou matkou. Mesačné náklady na bývanie tvorí inkaso v sume 220 Eur mesačne. Matka platí ešte magio, internet spolu s televíziou v sume 43 Eur mesačne. Za účelom vyplatenia podielu bratovi si matka zobrala pôžičku z Prvej stavebnej sporiteľne v sume 15 000 Eur, kde mesačne splácam po 150 Eur a pôžičku v Prima banke v sume 7000 Eur, kde mesačne spláca po 77 Eur. Otec výživné uhrádza sporadicky až vtedy keď mu hrozí, že pôjde na políciu. Mesačne však toto výživné neuhrádza. Posledné dva roky otec nad rámec stanoveného výživného nič neuhrádza, predtým občas niečo poslal, napr. na Vianoce alebo na narodeniny. Ohľadom výživného matka s otcom vôbec nekomunikuje. Snažila sa dohodnúť na úhrade aspoň čiastočných nákladov napr. za zubný strojček, ale ostalo len pri sľuboch. Otec maloletých má stredné vzdelanie s maturitou v odbore kuchár. Matka sa nevedela vyjadriť k majetkovým pomerom otca. Otec maloletých má v súčasnosti dlh na výživnom, kde v mesiaci február 2021 uhradil len sumu 50 Eur, a za mesiac marec výživné neuhradil.

12. Zo správy z prešetrenia rodinného prostredia súd zistil, že matka spolu s maloletými dcérami býva v rodinnom poschodovom dome, kde obývajú poschodie rodinného domu. V dome je zavedená elektrina, vodovod a plynové vykurovanie. Mesačné náklady spojené s užívaním bytu sú v sume cca 250 Eur. Maloleté deti majú svoju izbu, ktorá je kompletne zariadená potrebám maloletých detí a to na prípravu do školy, oddych i hranie. Ostatné priestory domu užívajú spoločne. Maloleté deti majú dostatok ošatenia, obuvi, v domácnosti je zásoba potravín. Maloletá I. navštevuje 1. ročník Školy umeleckého priemyslu, odbor propagačné výtvarníctvo. Denne do školy dochádza autobusom, kde za jednu cestu uhrádza 0,80 Eur, ZRPŠ 40 Eur, 30 Eur kniha z anglického jazyka a ďalšie pomôcky. Maloletá Margaréta sa stravuje v školskej jedálni, kde za jeden obed uhrádza 1,33 Eur. Maloletá Margaréta nosí zubný strojček, kde matka uhradila sumu 1.000 Eur, ďalej nosí okuliare, pravidelne navštevuje očnú ambulanciu v Poprade. Taktiež pravidelne navštevuje psychiatrickú ambulanciu v Spišskej Novej Vsi a psychologickú ambulanciu v Poprade, s čím sú zvýšené náklady na cestovné a tiež aj na lieky. Vreckové jej matka dáva 5 Eur na týždeň. Maloletá I. navštevuje 6. Ročník Základnej školy v Spišskej Belej. Na ZRPŠ matka uhradila sumu 30 Eur. Maloletá navštevuje tanečný krúžok, kde uhrádza mesačne 30 Eur. Taktiež navštevuje detskú psychiatrickú ambulanciu, kde za lieky dopláca mesačne sumu 3 Eurá. Týždenne maloletej I. matka dáva vreckové cca 4 - 5 Eur. Matka má okrem maloletých I. a I. a dcéru Y., ktorá pochádza z iného vzťahu a navštevuje materskú školu v Spišskej Belej. Matka je zamestnaná vo firme Tesco v Spišskej Belej s mesačným príjmom cca 900 Eur. Otec si vyživovaciu povinnosť plní nepravidelne. S maloletými deťmi sa kontaktuje telefonicky a to tiež nepravidelne. V súčasnej dobe má matka vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin maloletých detí, zabezpečuje im starostlivosť a opateru na požadovanej úrovni.

13. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok na základe žiadosti súdu oznámil, že otec maloletých N. M. nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pričom tento bol naposledy v uvedenej evidencii v období od 01.07.2013 do 15.04.2014. Otec nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani štátne sociálne dávky.

14. Dopytom do Sociálnej poisťovne bolo zistené, že otec maloletých v období od júna 2017 až doposiaľ nie je evidovaný v systéme Sociálnej poisťovne u zamestnávateľa ani ako SZČO. Rovnako tak nie evidovaný ako poberateľ dávky v nezamestnanosti, nemocenských dávok alebo poberateľ dôchodku.

15. Z trestného konania vedeného voči otcovi maloletých pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, vedeného Okresným riaditeľstvom PZ v Kežmarku, Obvodným oddelením PZ Spišská Belá pod značkou ČVS: ORP-240/SA-KK-2019 súd zistil nasledovné skutočnosti: otec maloletých je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y. D., zapísaných na LV XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX Z. XXX. Otec nie je evidovaný ako držiteľ alebo vlastníak akéhokoľvek motorového vozidla. Otec pri výsluchu dňa 17.06.2020 uviedol, že žije v nájomnom byte, kde uhrádza náklady 400 Eur mesačne. Počas zimy pracuje na horách, živý sa ako kuchár. Jeho mesačný príjem je momentálne 38 Eur na deň, pretože je evidovaný ako nezamestnaný v Rakúsku od 20.03.2020. Pred tým pracoval na zmluvu počas zimnej sezóny.

Od 07.12.2019 do marca 2020. Do 07.12.2019 bol chvíľu opäť nezamestnaný. Takto sa to opakuje niekoľkokrát v roku. Otec nemá trvalé zamestnanie. Podľa predložených mzdových listov, potvrdení o zamestnaní či výstupe z informačného postupu AJ-WEB bolo zistené, že otec bol zamestnaný u viacerých zamestnávateľov, pričom jeho hrubý mesačný príjem dosahoval hodnotu cca 2000 Eur. Pri výsluchu dňa 26.05.2020 otec k otázke svojho príjmu uviedol, že je zaregistrovaný na AMS Völkermarkt a dostáva denný príspevok vo výške 37 Eur (cca 1110 Eur). V roku 2019 do apríla pracoval v kuchyni v Schladmingu - „Hooruck-Alm“ A-8971 Rohrmoos - Untertal, Hans-Kramlweg 265. V máji 2019 strávil niekoľko dní v Reifnitz v požičovni stanov BISTER, A-9162 Feistritz im Rosenta, Weizelsdorf 15, pracoval ako kuchár. Potom bol krátko v AMS Völkermarkt. Od júna 2019 bol opäť zamestnaný ako kuchár na kúpalisku BELLEVUE v A-9122 St. Kanzian - Ostuferstrasse 20. V septembri 2019 bol opäť zamestnaný v spoločnosti BISTER, kde pracoval ako kuchár. Koncom septembra a začiatkom októbra 2019 bol zamestnaný ako kuchár v Nemecku 70372 Stuttgart, Mercedes Strasse 50, v spoločnosti Sonja-Merz-Zelt. Od konca októbra do začiatku decembra 2019 bol otec opäť zaregistrovaný na AMS Völkermarkt. Začiatkom decembra 2019 otec začal pracovať ako kuchár v spoločnosti „GNADENALM“ v A-5561 Obertauern - Gnadenalmstrasse 20. Sezóna sa skončila koncom marca 2020 kvôli vírusu korona a otec bol opäť evidovaný na AMS Völkermarkt. Otec uviedol svoje životné náklady v sume 800 Eur mesačne. Ďalej uviedol, že nevládni žiadne nehnuteľnosti ani motorové vozidlo. Zástupkyňa spoločnosti Unterkofler GmbH v trestnom konaní uviedla, že otec maloletých bol v uvedenej spoločnosti zamestnaný od 3. decembra 2019 do 26. januára 2020. Táto spoločnosť zamýšľala vypovedať s ním pracovnú zmluvu z dôvodu jeho nadmerného požívania alkoholu. Nakoniec otec maloletých dal výpoveď skôr ako ho stihlo vedenie spoločnosti prepustiť. Pracovný pomer bol ukončený dňa 26. januára 2020. V trestnom konaní bol vyslychnutý aj majiteľ reštaurácie „Hoo-Ruck“, p. Jürgen Koller, ktorý uviedol, že otec maloletých bol u nich prvýkrát zamestnaný dňa 27.02.2018, po celú dobu zamestnania otec býval v miestnosti pre zamestnancov v reštaurácii „Hoo-Ruck“. Ubytovanie bolo bezplatné. Pracovný pomer bol ukončený dňa 19.03.2018 z dôvodu skončenia sezóny. Počas pracovného pomeru sa ukázalo, že otec mal zvýšenú konzumáciu alkoholu. Na základe ďalšej žiadosti bol otec v uvedenej reštaurácii zamestnaný dňa 23. februára v nasledujúcej sezóne. Tento pracovný pomer bol ukončený dňa 23.03.2019, pretože sa preukázalo, že otec maloletých ukradol fľašu vodky a fľašu rumu. Ukradnutý tovar našiel majiteľ v jeho miestnosti pre zamestnancov. Otec sa ku krádeži nepriznal. V tom čase bol opitý. Z potvrdenia AMS Völkermarkt súd zistil, že otec maloletých poberal v období od 18.10.2019 do 06.12.2019 a od 20.03.2020 do 31.05.2020 podporu v nezamestnanosti v sume 37,04 Eur/deň.

16. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

17. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

25. Odôvodnené potreby oprávneného (maloletého dieťaťa) zahŕňajú jednak potreby základné: stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdaje, cestovné do školy, pomerná časť nákladov na bývanie, náklady na zdravotnícku starostlivosť a pod., ako aj potreby v širšej miere prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka: kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, prázdninové pobyty, atď., to všetko primerané veku.

26. Schopnosti a možnosti povinného (rodiča) sú dané nielen jeho preukázanými zárobkovými pomermi, ale tiež všetkými ďalšími príjmami, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, pracovným zaradením, rozsahom a druhom vykonávanej pracovnej aktivity, vekom, zdravotným stavom, počtom vyživovacích povinností.

27. Matka navrhla otca zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletej Margaréty a maloletej Maríny zvýšeným výživným vo výške 250,- Eur mesačne na každé dieťa a to počnúc dňom 01.06.2017. Otec maloletých sa k návrhu na zvýšenie výživného nijako nevyjadril.

28. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je základnou podmienkou prípustnosti zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom zmena, ktorá nastala v skutočnostiach predstavujúcich podklad vydania pôvodného rozhodnutia, pričom však musí ísť o zmenu zásadného a trvalého charakteru. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa, jeho nástup do školy, zvýšenie alebo zníženie zárobku niektorého z rodičov, zmena počtu nimi vyživovaných osôb a podobne.

29. Od posledného rozhodnutia o výživnom (t. j. od 06.03.2017) súd zistil vykonaným dokazovaním, že za uplynulú dobu nastala podstatná zmena pomerov na strane maloletých detí. Od posledného rozhodnutia o výživnom v dôsledku ich fyzického a psychického vyspievania (sú staršie o 4 roky) narástli celkové výdaje spojené s ich výživou, ošatením, kultúrnym a spoločenským vyžitím. Rovnako tak podstatná zmena pomerov nastala aj na strane matky, ktorá v čase pôvodného rozhodnutia bola na rodičovskej dovolenke s najmladšou dcérou Katarínou a jej príjem pozostával z rodičovského príspevku a prídavkov na deti. V súčasnosti je matka zamestnaná v spoločnosti TESCO v Spišskej Belej s čistým mesačným príjmom cca 900 Eur. Okrem toho, pri určovaní výživného bolo potrebné naďalej zohľadniť matkinu osobnú opateru o maloleté deti ako čiastočnú kompenzáciu jej finančnej povinnosti k nim.

30. Právny zástupca matky argumentoval, že zvýšené výživné je potrebné priznať od 01.06.2017, tak ako to žiada matka vo svojom návrhu, poukazujúc pritom na to, že totožná výška výživného bola vo vzťahu k maloletým určená už rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 6P/38/2014 zo dňa 20.06.2014, a teda už viac ako sedem rokov otec uhrádza výživné v rovnakej výške. S týmto argumentom sa súd nestotožnil, keďže rozsudok, ku ktorého zmene dôjde týmto rozsudkom, je rozsudok Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 6P/104/2015 zo dňa 06.03.2017. Prípustnosť zmeny právoplatného rozsudku o výživnom je priamo závislá na zmene pomerov na strane rodičov alebo na strane maloletých detí. Súd v tomto konaní skúmal, či takáto zmena na strane účastníkom nastala potom, čo vyživovacia povinnosť bola upravená posledným rozsudkom, teda rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 6P/104/2015.

31. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že matka návrh na zvýšenie výživného podala na súd dňa 06.06.2017, teda 3 mesiace potom, čo súd vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletým určil rozsudkom vo veci 6P/104/2015. Vykonaným dokazovaním nebola zistená zmena pomerov, či už na strane rodičov alebo na strane maloletých detí v období od 06.03.2017, čo je dátum pôvodného rozhodnutia súdu o výživnom a dňom 06.06.2017, kedy podala matka na súd návrh na zvýšenie výživného na obe maloleté deti. Konkrétne v čom mala spočívať zmena pomerov, ktorá by viedla k zvýšeniu výživného na maloleté deti, matka neuviedla.

32. Na druhej strane je však potrebné skonštatovať, že do rozhodnutia súdu v tejto právnej veci zmeny v pomeroch účastníkov, odôvodňujúce zvýšenie výživného u maloletých detí, nastali. Uplynutím doby 3 rokov od rozhodnutia súdu o výživnom, je v zmysle konštantnej judikatúry tým obdobím, kedy sa pomery maloletých detí menia a to ich prirodzeným rastom, čo sa prejavuje vo zvýšených nákladoch na ich výživu. U maloletej I. táto okolnosť (teda uplynutie doby 3 rokov od pôvodného rozhodnutia súdu o výživnom) nastala v mesiaci marec 2020. Tak isto zvýšenie výživného u I. v tomto období odôvodňuje aj to, že počnúc mesiacom september 2020, táto nastúpila na štúdium na strednej škole. U maloletej I. súd ustálil, že zmena pomerov nastala v mesiaci september 2019, kedy maloletá nastúpila v rámci školskej dochádzky na druhý stupeň základnej školy. S uvedeným prechodom na vyšší stupeň školskej dochádzky dochádza u maloletých aj k navýšeniu nákladov na ich starostlivosť, osobitne v súvislosti napr. s ich odievaním, školskými či mimoškolskými aktivitami.

33. Matka v konaní uvádzala a preukázala výdavky na výživu maloletých, ktoré nepresahujú rámec bežného výživného pre maloleté dieťa daného veku. U maloletej Margaréty sú zvýšené výdavky, ktoré sa spájajú s jej zdravotným stavom, spočívajúce v zakúpení zubného strojčeka, či okuliarov. Nakoľko otec maloletých detí nijakým spôsobom nespochybnil tieto výdavky na výživu svojich dcér, súd preto nemal pochybnosti o odôvodnenosti týchto nákladov na ich výživu.

34. Pri určovaní výšky výživného podstatná otázka schopnosti a možností povinného rodiča, tzn. predovšetkým výška príjmov zo strany otca. Otec v čase posledného rozhodnutia súdu bol zamestnaný v Rakúsku ako šéfkuchár s mesačným príjmom 1.300 Eur. V súčasnosti otec aj naďalej žije v Rakúsku, robí sezónne práce v kuchyni, nemá trvalé zamestnanie a isté obdobia poberal podporu v nezamestnanosti. Tu súd osobitne poukazuje na zistené okolnosti, že vo viacerých prípadoch bol pracovný pomer s otcom ukončený z dôvodu nadmerného požívania alkoholu, alebo drobných krádeží. Počas toho ako bol zamestnaný, mal od zamestnávateľov aj benefity napr. vo forme bezplatného ubytovania. Počas zamestnania poberal priemerne mzdu cca vo výške 1.5000 Eur v čistom. Počas období, kedy prácu nemal, poberal podporu v nezamestnanosti v sume 1110 Eur mesačne. Svoje životné náklady otec vyčíslil na sumu 800 Eur mesačne. S poukazom na dôvody ukončenia viacerých pracovných pomerov, ktoré nastali práve pričinením otca maloletých, súd ako základ pre stanovenie zvýšenia vyživovacej povinnosti otca po zmene pomerov na strane maloletých detí, považoval sumu 1.500 Eur, ktorá bola jeho priemerným zárobkom prakticky počas celého sledovaného obdobia.

35. Vzhľadom na príjem otca ako aj vzhľadom na bežné náklady na výživu maloletých detí, ktoré zodpovedajú nákladom na výživu detí daného veku, súd ako primeranú výšku výživného považoval sumu 200 Eur mesačne na výživu maloletej I. a sumu 160 Eur mesačne u maloletej I.. Vyššiu sumu výživného u maloletej I. odôvodňuje nie len jej vyšší vek ale aj to, že táto má zvýšené výdavky v súvislosti so svojim zdravotným stavom. Súd pritom zohľadnila aj príjem matky a jej majetkové pomery, plnenie si vyživovacej povinnosti vo vzťahu ku 3 maloletým deťom ako aj to, že výlučne matka zabezpečuje osobnú starostlivosť oboj maloletým dcéram. Pre úplnosť súd uvádza, že takto stanovené výživné na obe maloleté deti je v možnostiach otca uhrádzať aj v čase, kedy tento zamestnanie nemá a poberať podporu v nezamestnanosti, keďže sám uviedol, že jeho bežné mesačné náklady sú vo výške cca 800 Eur, pričom podpora mu bola vyplácaná bola vo výške 1110 Eur mesačne.

36. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

37. Podľa § 217 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

38. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

39. Súd priznal zvýšené výživné pre maloletú I. počnúc dňom 01.03.2020. Zvýšením výživného počnúc mesiacom marec 2020 vzniklo otcovi dlžné výživné pre maloleté dieťa za obdobie do 25.03.2021 v celkovej sume 1.875 Eur, pričom otcovi bola započítaná suma, ktorú na výživnom za uvedené obdobie uhradil, t.j. suma 850 Eur. Otec od marca 2020 uhradil výživné v sume 75 Eur za každý mesiac, jedenkrát uhradil výživné v sume 25 Eur, kde mu zostal dlh 50 Eur a mesiac marec 2021 neuhradil vôbec.

40. U maloletej I. súd priznal zvýšené výživné počnúc dňom 01.09.2019. Zvýšením výživného počnúc mesiacom september 2019 vzniklo otcovi dlžné výživné pre maloleté dieťa za obdobie do 25.03.2021 v celkovej sume 1.825 Eur, pričom otcovi bola započítaná suma, ktorú na výživnom za uvedené obdobie uhradil, t.j. suma 1.150 Eur. Otec od septembra 2019 uhradil výživné v sume 75 Eur za každý mesiac, jedenkrát uhradil výživné v sume 25 Eur, kde mu zostal dlh 50 Eur a mesiac marec 2021 neuhradil vôbec.

41. Vzhľadom na výšku príjmov otca, ako aj výšku nanovo určenej vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom, nakoľko je záujem aby otec pravidelne bol schopný prispievať v stanovenej sume na ich výživu, súd výrokom určil, že otec je povinný dlžné výživné uhradiť k rukám matky najneskôr ku dňu 31.12.2021.

42. V prevyšujúcej časti, t.j. v časti priznania zvýšeného výživného už dňom 01.06.2017, rovnako tak v časti určenia zvýšeného výživného nad sumu 200 Eur u maloletej I. a sumu 160 Eur u maloletej I., ako aj v časti vyčísleného dlhu na výživnom súd návrh matky z dôvodov popísaných vyššie ako nedôvodný zamietol.

43. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

44. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

45. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci v konaní neuplatnili.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, trojmo. (§ 355 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/>> o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia.

V Kežmarku, dňa 25. marca 2021

JUDr. Duša Miškovčík
sudca